

17.2.2026

נייר עמדה: התנגדות להעסקת בני נוער כסייעים בגיל הרך

הניסיון לפתור את מצוקת כוח האדם בגני הילדים באמצעות בני נוער מהווה פלסטר טכני לבעיה שורשית, ומחיר היעילות עלול לעלות בביטחון הרגשי של ילדינו.

1. הכשל הפסיכולוגי: חשיבות המבוגר המוסת

התפתחות רגשית בגילאי 3-6 נשענת על מודל הוויסות המשותף Co-regulation. ילדים בגיל הרך לומדים לווסת את רגשותיהם דרך וויסות משותף עם מבוגר משמעותי. הצורך במבוגר מוסת הינו חיוני כדי להרגיע ילד בהתקף זעם או במצוקה. על הדמות החינוכית להיות בעלת בשלות רגשית, שקט פנימי ויכולת הפרדה בין רגשותיה לבין רגשות הילד.

הבעיה: בני נוער נמצאים בעצמם בשלב התפתחותי המאופיין בחוסר יציבות רגשית וגיבוש זהות.

הסכנה: נער שחווה הצפה רגשית בעצמו אינו יכול לשמש עוגן לילד בעיצומו של התקף זעם או מצוקה.

2. שחיקת הפרופסיה והגדלת העומס על כתפי הגנת

בניגוד לתפיסה הרווחת, הוספת כוח אדם לא מיומן אינה מקלה על הגנת, אלא מייצרת לה תפקיד נוסף של מדריכת נוער.

• במקום להתפנות לחינוך הילדים, הגנת נדרשת לנתר, להסביר ולפקח על הנערה/ה.

• הדבר פוגע בהיררכיית הסמכות בגן ומטשטש את הגבולות שבין אח גדול לדמות מחנכת.

האלטרנטיבה: השקעה בתשתית ולא בפתרונות זמניים

במקום לגייס כוח אדם חסר הכשרה, על המדינה לאמץ מודל של פיתוח הון אנושי קיים.

הפעולות הנדרשות:

בתחום המעמד המקצועי: העברת הסייעות לאחריות ישירה של משרד החינוך. צעד זה חשוב במיוחד על מנת ליצור אחידות פדגוגית ותחושת שייכות.

בתחום תנאי ההעסקה: שיפור משמעותי בשכר ובתנאים הסוציאליים, על מנת לצמצם את הנטישה ולגייס כוח אדם איכותי ובשל.

בתחום האופק המקצועי: הקמת מסלולי סייעת-גנת: מלגות לתואר ראשון לסייעות מצטיינות. כך ניתן להפוך את תפקיד הסייעת מתחנה זמנית לקריירה ארוכת טווח.

בתחום ההכשרה השותפת: השתלמויות חובה בנושאי עזרה ראשונה, ויסות רגשי ופדגוגיה. זאת כדי להעלות את רמת המקצועיות של הצוות המשלים.

סיכום ומסקנות:

הגיל הרך אינו "שירות שמרטפות" אלא תשתית לאומית. שילוב בני נוער כפתרון קבע הוא נסיגה מקצועית המפקירה את חלון ההזדמנויות ההתפתחותי של הילדים.

הפתרון למחסור בכוח אדם חייב לעבור דרך העלאת ערך המקצוע, ולא דרך זילותו.

חינוך בגיל הרך הוא מקצוע למומחים, ולא שדה להתנסות של חובבים.

בברכה,

ארגון הגנות הארצי

מבית ההסתדרות הלאומית